SPORTOWO-TURYSTYCZNE TRASY ROWEROWE

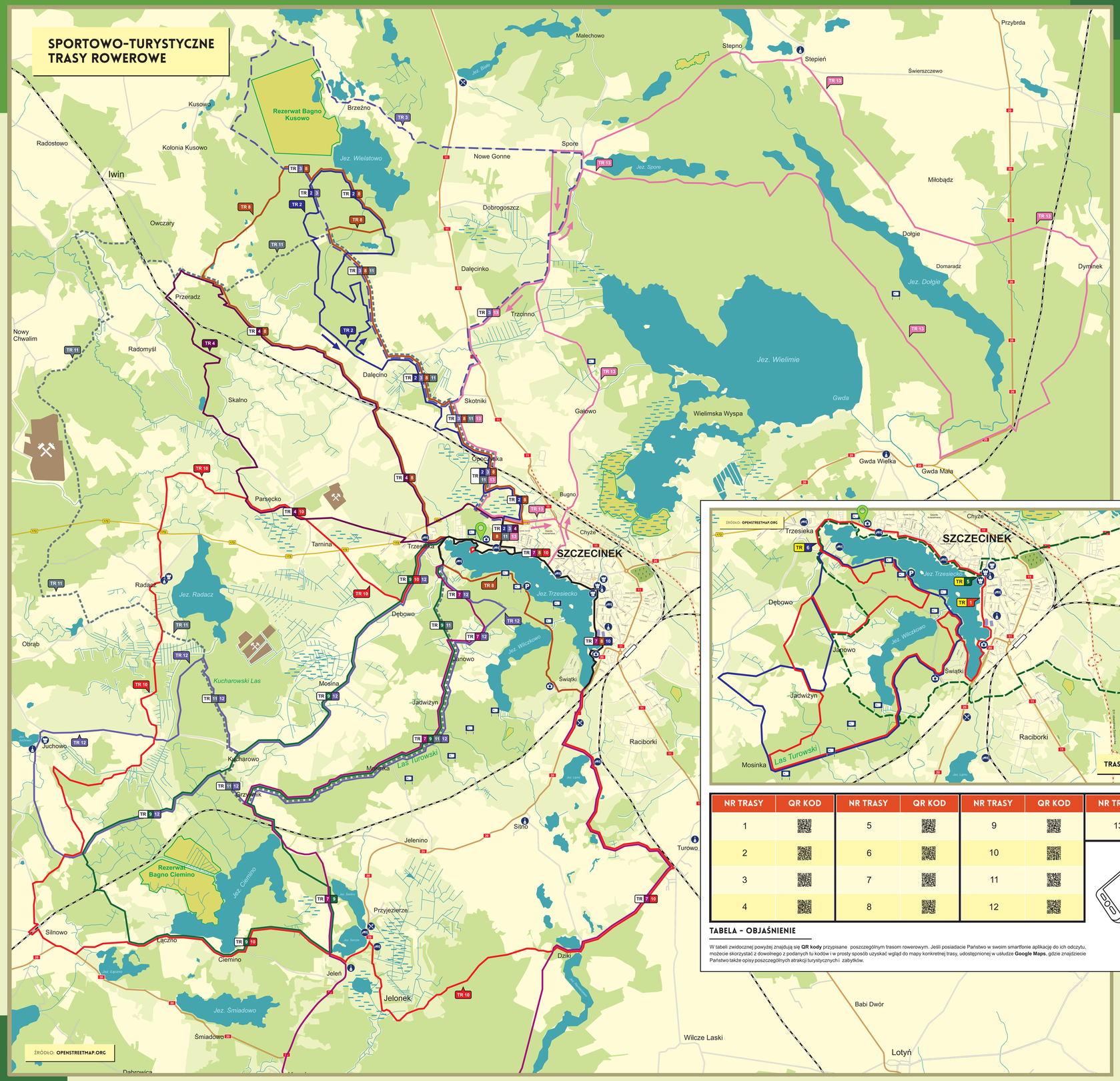

WKRĘĆ SIĘ W HISTORIĘ

Szczecinek militarny

Strategiczne położenie regionu dostrzeżono już w średniowieczu. Między dwoma jeziorami, Trzesieckiem i Wielimiem, w **1310 roku książę pomorski Warcisław IV** założył Szczecinek, a przy nim na wyspie wybudował zamek. Dzieje miasta obfitowały w wiele wydarzeń o podłożu historycznym i wojskowym. Na szczecineckim zamku **w 1409 roku** odbył się antypolski zjazd, w którym **Wielki Mistrz Krzyżacki Ulrich von Jungingen** podpisał z Gryfitami traktat o pomocy militarnej. Na jego mocy oddziały pomorskie w bitwie pod Grunwaldem walczyły przeciwko siłom króla Władysława Jagiełły.

Zakończenie I wojny światowej i wynikająca z ustaleń traktatu wersalskiego zmiana przebiegu wschodniej granicy Niemiec doprowadziły do wzrostu militarnego znaczenia regionu. Militaryzacja Szczecinka nabrała tempa po dojściu nazistów do władzy w 1933 roku. W okolicach funkcjonowały trzy kompleksy poligonowe. Truppenübungsplätze Grosse Born nad Jeziorem Pile był największym poligonem artyleryjskim w III Rzeszy. Przy nim działała II Oficerska Szkoła Artylerii. Łącznie w garnizonie przebywało około 20 tysięcy żołnierzy, słuchaczy, wykładowców i ich rodzin. Innym dużym przedsięwzięciem była budowa w latach 1934 – 1936 **fortyfikacji Wału Pomorskiego** (Pommernstellung). Łącznie na terenie powiatu wzniesiono **288** różnego rodzaju schronów, wież obserwacyjnych, zapór przeciwpancernych i przeciwpiechotnych. Stąd w 1939 roku do wojny przeciwko Polsce wyruszył XIX Korpus Armijny dowodzony przez **generała Heinza Guderiana**.

W 1944 roku, gdy front wschodni zbliżał się do terenów Niemiec rozpoczęto rozbudowę pomorskich fortyfikacji. Wykonano wiele kilometrów umocnień polowych, schronów drewniano-ziemnych i stanowisk bojowo-obserwacyjnych Ringstand 58c. Ten wysiłek nie przyniósł efektów, ponieważ **27 lutego 1945 roku**, w czasie walk o Szczecinek przewaga liczebna i sprzętowa po stronie Rosjan okazała się tak wielka, że po kilku godzinach miasto zostało zdobyte. Po wojnie prawie 75 % powierzchni miasta zajęli Rosjanie. Stopniowo przekazywali polskim władzom cywilnym kolejne dzielnice. W 1949 roku w koszarach przy ulicach Kościuszki i Polnej zakwaterowano polski 47 pułk piechoty. W latach **1955 - 1989** w Szczecinku działał sztab i kilka oddziałów **20 Warszawskiej Dywizji Pancernej im. Konstantego Rokossowskiego**. W planach trzeciej wojny światowej jednostka ta miała atakować północne Niemcy i Danię. W odwecie, dzień po rozpoczęciu działań wojennych NATO dokonałoby ataku nuklearnego na Szczecinek ładunkiem o sile **25 kt.** (równoważnik 25.000 ton trotylu).
Podobnie było z **Bornem Sulinowem** (Grosse Born), gdzie w 1945 roku Armia Radziecka zajęła miasto i poligon. Zakwaterowano tam **6 Gwardyjską Witebsko-Nowogródzką Dywizję Zmechanizowaną**. W grudniu 1969 roku oddano Rosjanom trzy kompleksy broni nuklearnej: Podborsko (Dobrowo) w pobliżu Białogardu (obiekt 3001), Brzeźnica-Kolonia niedaleko Bornego Sulinowa (obiekt 3002) i Templewo (Grochowo) opodal Trzemeszna Lubuskiego (obiekt 3003).

Po transformacji ustrojowej w Polsce (1989 r.) i zmianach geopolitycznych w Europie wojska rosyjskie zaczęły opuszczać nasz kraj. Ostatnie oddziały garnizonu Borne Sulinowo wyjechały z miasta **12 października 1992 roku**. Od tego czasu jest typowo cywilną miejscowością. Oddziały wojska polskiego opuściły Szczecinek w 1998 roku, a kompleksy koszarowe stopniowo przekształcono w obiekty mieszkalne. Tak zakończyła się militarna historia regionu.

Wkręć się w historię

Czas zaciera militarne ślady w rejonie. Trzynaście oznakowanych tras rowerowych wiodących najbardziej urokliwymi zakątkami Powiatu Szczecineckiego da Państwu możliwość aktywnego wypoczynku wśród lasów, jezior i malowniczych wzniesień moreny czołowej. Na **20 poglądowych tablicach** umieszczonych przy szlakach zawarto informacje, zdjęcia i plany, które wyjaśnią Wam zawiłe, tajemnicze ale i bardzo ciekawe dzieje militarne tego regionu, w którym splotły się losy trzech armii: niemieckiej, radzieckiej i polskiej. Poznacie proces militaryzacji niemieckiego społeczeństwa w okresie nazistowskim, strukturę i funkcje fortyfikacji Wału Pomorskiego, walki o Szczecinek w lutym 1945 roku, a także zimnowojenne przygotowania oddziałów polskich oraz radzieckich do III Wojny Światowej.

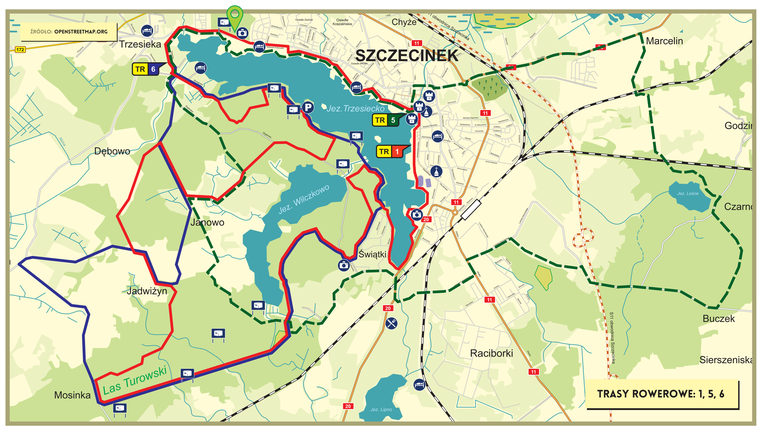

LEGENDA

- Drogi krajowe
- Drogi wojewódzkie
- Drogi lokalne, ulice
- Linie kolejowe
- Początek trasy rowerowej
- Trasy rowerowe
- Bagna, tereny podmokłe
- Rzeki, strumienie, kanały
- Kopalnie
- Jeziora, stawy
- Cmentarze, miejsca pamięci
- Rezerwaty, obszary chronione
- Obiekty sakralne
- Zabytki
- Parkingi, miejsca postojowe
- Hotele, miejsca noclegowe
- Bary, restauracje
- Atrakcje turystyczne
- Tablice informacyjne szlaku turystycznego „Wkręć się w historię"
- W tym miejscu się znajdujesz

NR TRASY	QR KOD	NR TRASY	QR KOD	NR TRASY	QR KOD	NR TRASY	QR KOD
1		5		9		13	
2		6		10			
3		7		11			
4		8		12			

TABELA - OBJAŚNIENIE

W tabeli zwidocznej powyżej znajdują się **QR kody** przypisane poszczególnym trasom rowerowym. Jeśli posiadacie Państwo w swoim smartfonie aplikację do ich odczytu, możecie skorzystać z dowolnego z podanych tu kodów i w prosty sposób uzyskać wgląd do mapy konkretnej trasy, udostępnionej w usłudze **Google Maps**, gdzie znajdziecie Państwo także opisy poszczególnych atrakcji turystycznych i zabytków.

LEŚNY SAVOIR-VIVRE

Projekt współfinansowany ze środków:
Ministerstwo Sportu i Turystyki

Zadanie zrealizowane przez Szczecinecką Lokalną Organizację Turystyczną przy wsparciu finansowym Ministerstwa Sportu i Turystyki w partnerstwie z Miastem Szczecinek, Powiatem Szczecineckim i Lasami Państwowymi.